

**Підсумковий тестовий контроль
з дисципліни «Основи екологічної токсикології»**

Виберіть правильну відповідь:

1. Потенційна небезпека хімічних речовин визначається:

- а) стійкістю;
- б) величиною дози;
- в) ступенем небезпеки.

2. Потенційна небезпека хімічних речовин визначається:

- а) величиною дози;
- б) ліпофільністю;
- в) ступенем небезпеки.

3. Потенційна небезпека хімічних речовин визначається:

- а) ступенем небезпеки;
- б) величиною дози;
- в) токсичністю.

4. Токсичність – це:

- а) притаманна токсикантам властивість викликати кількісні і якісні зміни у біогеоценозі;
- б) властивість речовини викликати порушення нормальної життєдіяльності організму;
- в) кількісна характеристика екотоксичності БАР, що відповідає певному прояву порушення чи ураження структурних ланок у ланці біогеоценозу.

5. Кому належать слова: «Всі речовини можуть бути отрутою, справа лише у дозі»:

- а) Т. Парацельсу;
- б) М. Рильському;
- в) Г. Платонову?

6. У преамбулі статуту ВООЗ записано:

- а) здоров'я – це природний стан організму, який характеризується його рівновагою з навколишнім середовищем і відсутністю будь-яких хворобливих змін;
- б) здоров'я – це стан повного фізичного, духовного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних вад;
- в) здоров'я – це стан живого організму, за якого організм загалом і всі органи здатні виконувати свої життєві функції.

7. Адаптація допомагає підтримувати:

- а) стійким внутрішнє середовище організму, коли параметри деяких чинників навколишнього середовища виходять за межі оптимальних;
- б) боротьбу організму за гомеостаз, коли включаються додаткові захисні механізми, які протидіють виникненню і прогресуванню патологічного процесу;
- в) сприйнятливості організму до інфекційних та неінфекційних агентів і речовин, які потрапляють в організм ззовні чи утворюються в організмі під впливом тих чи інших чинників.

8. Компенсація (в умовах захворювання) – це:

- а) збереження сталості внутрішнього середовища організму;
- б) відновлення структури ушкоджених органів чи тканин організму;
- в) боротьба організму за гомеостаз, коли включаються додаткові захисні механізми, які протидіють виникненню і прогресуванню патологічного процесу.

9. Індивідуальне пристосування до нових умов існування відбувається за рахунок:

- а) метаболізму, гомеостазу, регенерації;
- б) реактивності, резистентності, адаптації;
- в) гомеостазу і регуляції функцій в організмі.

10. Індивідуальне пристосування до нових умов існування відбувається за рахунок:

- а) реактивності, резистентності, адаптації;
- б) імунітету, регенерації, адаптивної поведінки;
- в) гомеостазу і регуляції функцій в організмі.

11. Фізичні методи досліджень використовують для:

- а) визначення таких параметрів довкілля, як температура, вологість, рух повітря, атмосферний тиск; для вимірювання параметрів атмосферного електричного струму, сонячної радіації, шуму та вібрації, радіоактивного випромінювання тощо з використанням відповідної апаратури;
- б) визначення хімічного складу повітря, води, ґрунту, харчових продуктів, а також визначення домішок у вигляді хімічних речовин, які забруднюють досліджувані об'єкти;
- в) визначення фізичних і хімічних параметрів за допомогою полярографії, хроматографії, колориметрії, методів мічених атомів тощо.

12. Хімічні методи досліджень використовують для:

- а) визначення таких параметрів довкілля, як температура, вологість, рух повітря, атмосферний тиск; для вимірювання параметрів атмосферного електричного струму, сонячної радіації, шуму та вібрації, радіоактивного випромінювання тощо з використанням відповідної апаратури;
- б) визначення хімічного складу повітря, води, ґрунту, харчових продуктів, а також визначення домішок у вигляді хімічних речовин, які забруднюють досліджувані об'єкти;
- в) визначення фізичних і хімічних параметрів за допомогою полярографії, хроматографії, колориметрії, методів мічених атомів тощо.

13. Фізико-хімічні методи досліджень використовують для:

- а) визначення таких параметрів довкілля, як температура, вологість, рух повітря, атмосферний тиск; для вимірювання параметрів атмосферного електричного струму, сонячної радіації, шуму та вібрації, радіоактивного випромінювання тощо з використанням відповідної апаратури;
- б) визначення хімічного складу повітря, води, ґрунту, харчових продуктів, а також визначення домішок у вигляді хімічних речовин, які забруднюють досліджувані об'єкти;
- в) визначення фізичних і хімічних параметрів за допомогою полярографії, хроматографії, колориметрії, методів мічених атомів тощо.

14. Токсикологія – це:

- а) галузь біологічних і медичних знань про властивості отрут і їхню дію на організм;
- б) галузь медицини, що вивчає вплив різноманітних чинників середовища на здоров'я людини, її працездатність та довголіття з умов життя людини і попередження захворювань;
- в) дисципліна, яка вивчає склад, будову і властивості речовин, що є складовими природних об'єктів і необхідними компонентами життєдіяльності людини.

15. Предметом токсикології є:

- а) всі речовини як природного, так і штучного походження, які прямо чи опосередковано, сьогодні або в майбутньому можуть впливати й змінювати довкілля, викликаючи дискомфорт і захворювання людей;
- б) причини виникнення отруєнь і порушень здоров'я, викликаних впливом на організм потенційно токсичних хімічних речовин, а також виявлення гострих і хронічних інтоксикацій, їхнє попередження і лікування;
- в) властивості і вплив отруйних чинників (токсикантів) на живу природу.

16. Екологічна хімія – це:

- а) галузь біологічних і медичних знань про властивості отрут і їхню дію на організм;
- б) галузь медицини, що вивчає вплив різноманітних чинників середовища на здоров'я людини, її працездатність і довголіття з метою розробки практичних заходів, спрямованих на оздоровлення умов життя людини і попередження захворювань;
- в) дисципліна, яка вивчає склад, будову і властивості речовин, що є складовими природних об'єктів і необхідними компонентами життєдіяльності людини.

17. Становлення токсикології в Україні пов'язане з працями:

- а) М. Лазарєва;
- б) М. Правдіна;
- в) І. Цітовіча.

18. На які розділи поділяють токсикологію:

- а) загальну та спеціальну;
- б) хімічну та біологічну;
- в) суспільну та індивідуальну?

19. Власне визначення екотоксикології спробував дати Г. Степанський у:

- а) 1973 р.;
- б) 1978 р.;
- в) 1997 р.

20. Екотоксикологія (за Г. Степанським) – це:

- а) галузь біологічних і медичних знань про властивості отрут і їхню дію на організм;
- б) дисципліна, яка вивчає склад, будову і властивості речовин, що є складовими природних об'єктів і необхідними компонентами життєдіяльності людини;
- в) напрям профілактичної токсикології, який займається вивченням пристосування (адаптації) живого до змін хімічного складу довкілля в умовах цілісного ансамблю абіотичних, біотичних та соціальних чинників.